

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Renaty Polákové a Mgr. Zdeňka Lehovce v právní věci

žalobce: **Doc. Ing. M. Š., CSc.**, narozen xxx
bytem xxx
zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Pavlů
sídlem Revoluční 762/13, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Český institut pro inovace**, IČO 27014622
sídlem Neklanova 122/15, 128 00 Praha 2
zastoupen advokátem JUDr. Ivanem Houfkem, Ph.D.
sídlem Novotného lávka 200/5, 110 00 Praha 1

o určení souladu rozhodnutí žalovaného se zákonem a stanovami, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. října 2023, č. j. 42 C 220/2013-811, ve znění opravného usnesení ze dne 6. prosince 2023, č. j. 42 C 220/2013-831,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadených výrocích o věci samé II., III. a IV., jakož i ve výrocích o náhradě nákladů řízení V. a VI. potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 7 502 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám advokáta JUDr. Ivana Houfka, Ph.D. Shodu s prvopisem potvrzuje Z.T.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, aby soud určil, že rozhodnutí členské schůze původně žalovaného Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013, jimiž byly přijaty návrhy na odvolání D. L. z funkce člena správní rady žalovaného a na odvolání K. K. z funkce člena dozorčí rady žalovaného nejsou v souladu se zákonem a stanovami (vnitřními předpisy), a aby byla vyslovena jejich neplatnost (výrok I.); nevyslovil neplatnost rozhodnutí členské schůze původně žalovaného Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013, jimiž byly přijaty návrhy na odvolání žalobce z funkce člena správní rady žalovaného, na odvolání doc. PhDr. J. P. z funkce člena správní rady žalovaného, na volbu V. R. za člena správní rady žalovaného, na volbu J. H. za člena správní rady žalovaného, na volbu D. L. za člena správní rady žalovaného, na odvolání M. Š. ml. z funkce člena dozorčí rady žalovaného, na odvolání M. M. z funkce člena dozorčí rady žalovaného, na volbu K. K. za člena dozorčí rady žalovaného, na volbu M. H. za člena dozorčí rady žalovaného a na volbu P. B. za členku dozorčí rady žalovaného (výrok II.); nevyslovil neplatnost rozhodnutí správní rady žalovaného, jímž byl žalobce odvolán s účinností od 18. 11. 2013 z pozice ředitele žalovaného, a rozhodnutí správní rady žalovaného, jímž byl Ing. Mgr. P. K., Ph. D., LL. M., jmenován ředitelem žalovaného (výrok III.); nevyslovil neplatnost rozhodnutí společného zasedání správní rady, dozorčí rady a akademické rady žalovaného ze dne 28. 11. 2013, jímž byl zvolen Ing. D. L., Ph. D., předsedou správní rady žalovaného (výrok IV.); dále rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok V.), a že žalobce i žalovaný jsou povinni zaplatit státu náhradu nákladů řízení každý v částce 276 Kč (výrok VI.).
2. Žaloba vycházel z tvrzení, že členská schůze Liberálního institutu konaná dne 15. 11. 2013 nebyla řádně svolána, a neměla se proto konat. Přesto se konala, ale neúčastnili se jí členové žalovaného spolku, kteří nebyli řádně obesláni, nebo nebyli vpuštěni, naopak se jí účastnila celá řada osob, které nebyly členy Liberálního institutu. Členská schůze tedy nebyla usnášeníschopná, a pokud byla přijata jakákoli usnesení, nestalo se tak relevantní většinou členských hlasů, tudíž nemohlo dojít k relevantní změně v personálním obsazení orgánů Liberálního institutu. Zasedaly-li pak tyto orgány v novém složení (vzešlém z napadených rozhodnutí předmětné členské schůze), nelze dle žalobce vůbec mluvit o tom, že by šlo o dotčené orgány Liberálního institutu, jednoduše proto, že ten který orgán byl i nadále dle žalobce obsazen původními členy. Další navazující rozhodnutí těchto orgánů (rozhodnutí správní rady o změně v obsazení postu ředitele, jakož i rozhodnutí společného zasedání akademické a správní rady o zvolení Ing. D. L. předsedou správní rady) nemohla být účinně přijata.
3. Soud prvního stupně již ve věci opakovaně rozhodoval. Poprvé rozsudkem ze dne 10. 4. 2015, č. j. 42 C 220/2013-250, kterým žalobu v plném rozsahu zamítl. Městský soud jako soud odvolací rozsudek soudu prvního stupně potvrdil rozsudkem ze dne 21. 1. 2016, č. j. 70 Co 337/2015-378. Na základě dovolání žalobce zrušil Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 29 Cdo 2721/2016, rozsudek soudu prvního stupně i rozsudek soudu odvolacího. Dovolací soud oběma soudům nižšího stupně vytkl nesprávné právní posouzení věci, které spočívalo v tom, že oba soudy vycházely ze znění stanov žalovaného, dle kterého byly členy sdružení bez dalšího osoby, které byly v době konání členské schůze zaměstnanci, výzkumnými pracovníky či spolupracovníky sdružení. Dle dovolacího soudu je třeba vycházet z toho, že v projednávané věci mohou být členy sdružení pouze jeho zakládající členové, popřípadě osoby, které se staly členy před účinností (současných) stanov.
4. Znovu soud prvního stupně rozhodl rozsudkem ze dne 4. 9. 2019, č. j. 42 C 220/2013-570. Na základě provedených důkazů uzavřel, že u podmínky vzniku členství byly naplněny toliko u osob, jež byly již zakládajícími členy žalovaného Liberálního institutu, tj. u samotného žalobce, u

doc. J. S., doc. J. P., Ing. M. M. a R. H., z dalších osob ještě u doc. T. J., který se členské schůze nezúčastnil, protože na ní nebyl ostrahou vpuštěn. Soud prvního stupně dále zkoumal, zda tyto osoby, které byly prokazatelně členy spolku, hlasovaly pro přijetí napadených rozhodnutí členské schůze. Konstatoval, že přinejmenším u 3 z těchto osob nelze mít za zjištěné, že by hlasovaly „pro“ kterýkoli z návrhů na odvolání dosavadních členů dozorčí a správní rady žalovaného a o volbě nových členů těchto orgánů, tato rozhodnutí proto shledal jako rozporná se stanovami a určil, že jednotlivá rozhodnutí členské schůze Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013, jimiž byly přijaty návrhy na odvolání žalobce z funkce člena správní rady, na odvolání doc. PhDr. J. P. z funkce člena správní rady, na odvolání D. L. z funkce člena správní rady, na volbu V. R. za člena správní rady, na volbu J. H. za člena správní rady, na volbu D. L. za člena správní rady, na odvolání K. K. z funkce člena dozorčí rady, na odvolání M. Š. ml. z funkce člena dozorčí rady, na odvolání M. M. z funkce člena dozorčí rady, na volbu K. K. za člena dozorčí rady, na volbu M. H. za člena dozorčí rady a na volbu P. B. za členku dozorčí rady jsou neplatná. Zamítl žalobu na určení neplatnosti procedurální rozhodnutí o volbě předsedy členské schůze, zapisovatele, ověřovatelů zápisu a skrutátorů, neboť shledal, že tato rozhodnutí byla bez relevantního dopadu do osobních poměrů žalobce. Stejně tak zamítl žalobu, aby soud určil, že žalobce a doc. PhDr. J. P. jsou členy správní rady a že Mgr. Ing. M. Š. a Ing. M. M. jsou členy dozorčí rady, když jejich pětileté funkční období by již v době rozhodnutí bylo skončeno. Žalobě ale vyhověl také v té části, v níž bylo požadováno určení neplatnosti rozhodnutí správní rady ze dne 28. 11. 2013 o odvolání žalobce z pozice ředitele a jmenování Ing. Mgr. P. K. ředitelem, jakož i rozhodnutí společného zasedání akademické, správní a dozorčí rady o volbě D. L. předsedou správní rady, důvodem vyhovění žalobě v této části byla skutečnost, že orgány Liberálního institutu, které tato rozhodnutí přijaly, vzešly z neplatné volby na předmětné členské schůzi konané dne 15. 11. 2013.

5. Městský soud jako soud odvolací se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně a jeho rozsudek potvrdil rozsudkem ze dne 9. 7. 2020, č. j. 70 Co 101/2020-671. Nejvyšší soud na základě podaného dovolání rozsudkem ze dne 7. 9. 2022, č. j. 27 Cdo 1051/2021-758, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 70 Co 101/2020-671, jakož i rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 č. j. 42 C 220/2013-570 ohledně požadavku na vyslovení neplatnosti rozhodnutí členské schůze žalovaného Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013 ohledně volby a odvolání členů správní a dozorčí rady, jakož i ohledně požadavku na vyslovení neplatnosti rozhodnutí správní rady, jímž byl žalobce odvolán z pozice ředitele, a ředitelem jmenován Ing. Mgr. P. K., Ph. D., LL. M., a požadavku na vyslovení neplatnosti rozhodnutí společného zasedání správní rady, dozorčí rady a akademické rady ze dne 28. 11. 2013, jímž byl zvolen předsedou správní rady Ing. D. L., Ph. D. Nejvyšší soud závěry soudů nižších stupňů o hlasování členů Liberálního institutu označil za přinejmenším předčasné, nebyl-li vyslechnut prof. R. H., který se jako řádný člen Liberálního institutu hlasování rovněž účastnil. Nejvyšší soud také upozornil, že Liberální institut zanikl k 27. 8. 2020 fúzí sloučením s Českým institutem pro inovace, na nějž přešla práva a povinnosti Liberálního institutu, pročez považoval za nutné, aby se soudy zabývaly otázkou, zda není naplněn důvod, pro který by bylo namíste neplatnost napadených rozhodnutí nevyslovit.
6. S ohledem na zánik Liberálního institutu (s mezitím změněným názvem na LI, z.s.) fúzí sloučením s Českým institutem pro inovace rozhodl soud prvního stupně usnesením ze dne 10. 3. 2021, č. j. 42 C 220/2013-720, o procesním nástupnictví tak, že namísto původně žalovaného bude v řízení pokračováno se spolkem Český institut pro inovace.
7. V dalším řízení soud prvního stupně vyšel z předchozích závěrů ohledně toho, kdo byl řádným členem Liberálního institutu (šlo o žalobce, doc. J. S., doc. J. P., Ing. M. M. a R. H., dále ještě o doc. T. J., který se členské schůze nezúčastnil), a zaměřil se na to, jak hlasovali jednotliví řádní členové původně žalovaného Liberálního institutu na členské schůzi konané dne 15. 11. 2013. Po doplnění dokazování zjistil, že hlasující řádní členové Liberálního institutu přijali potřebnou

většinou pouze rozhodnutí o odvolání D. L. z funkce člena správní rady a rozhodnutí o odvolání K. K. z funkce člena dozorčí rady. Tato rozhodnutí byla tedy na členské schůzi konané dne 15. 11. 2013 přijata platně, žaloba na vyslovení jejich neplatnosti proto nebyla důvodná, a soud prvního stupně ji v tomto rozsahu zamítl.

8. Zbývající rozhodnutí o odvolání dosavadních členů dozorčí a správní rady a o volbě nových členů těchto orgánů, která nebyla přijata většinou hlasů řádných členů Liberálního institutu, považoval soud prvního stupně za neplatná, když osoby přítomné na členské schůzi dne 15. 11. 2013, které pro ně hlasovaly, nebyly řádnými členy Liberálního institutu.
9. Dále se soud prvního stupně zabýval otázkou, zda není na místě u těch rozhodnutí členské schůze, která nebyla přijata většinou hlasů řádných členů, neplatnost nevyslovit v souladu s § 260 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, dle kterého soud neplatnost rozhodnutí nevysloví, došlo-li k porušení zákona nebo stanov, aniž to mělo závažné právní následky, a je-li v zájmu spolku hodném právní ochrany neplatnost rozhodnutí nevyslovit (odst. 1), a ani tehdy, bylo-li by tím podstatně zasaženo do práva třetí osoby nabytého v dobré víře (odst. 2).
10. Soud prvního stupně přisvědčil žalobci v tom, že rozhodnutí napadené členské schůze ze dne 15. 11. 2013 měla pro žalobce podstatný dopad do jeho práv jakožto zakládajícího člena spolku a jeho ředitele, neboť porušení pravidel usnášéníschopnosti shromáždění je natolik těžkou procedurální vadou, že její závažnost bude zpravidla odůvodňovat závěr, že porušení zákona či stanov při přijímání napadeného usnesení mělo závažné právní následky (k tomu odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 3294/2020).
11. Soud prvního stupně však zvažoval i další okolnosti případu. Předdeslal, že počínaje účinností nového občanského zákoníku (zákona č. 89/2012 Sb.) je třeba i pro dříve vzniklé spolky použít novou právní úpravu (§ 3045 odst. 1, § 3041 odst. 1, 2 občanského zákoníku), která omezuje funkční období členů orgánů spolku na 5 let (neurčují-li stanovky kratší funkční období, viz. § 246 odst. 1 občanského zákoníku). I pokud by osoby neplatně odvolané napadenou členskou schůzí z orgánů Liberálního institutu zůstaly členy těchto orgánů, muselo by již jejich funkční období uplynout nejpozději uplynutím 5 let od účinnosti § 246 odst. 1 občanského zákoníku, tj. k 1. 1. 2019. Tudíž před dnem rozhodnutí soudu by již nejen žalobce, ale i ostatní dotčené jmenované osoby pozbyli své funkce v orgánech Liberálního institutu ze zákona.
12. Dále soud prvního stupně zdůraznil, že od konání napadené členské schůze došlo k řadě dalších závažných rozhodnutí, která na rozhodnutí přijatá na napadené členské schůzi navazovala, zejména dvojí fúzi spolků sloučením. V prvním případě v roce 2017 Liberální institut vystupoval jako nástupnický spolek při sloučení se zanikajícím spolkem Ludwig von Mises Institut, o.s. Ve druhém případě v srpnu 2020 byl Liberální institut spolkem zanikajícím při sloučení s Českým institutem pro inovace. Fúze spolku v roce 2017 nebyla napadena, je platná a v souvislosti s touto fúzí proběhla volba členů orgánů spolku. Druhá fúze v srpnu roku 2020 proběhla až poté, co by došlo dle § 246 odst. 1 občanského zákoníku ke skončení funkčního období členů orgánů spolku neplatně odvolaných na napadené schůzi dne 15. 11. 2013, kteří by tedy již v době této fúze v orgánech spolku nepůsobili. Fúze sloučením s Českým institutem pro inovace byla zveřejněna dne 27. 8. 2020 ve veřejném rejstříku s tím, že ke dni 3. 8. 2020 Liberální institut touto fúzí zanikl.
13. V zániku Liberálního institutu sloučením s nástupnickým spolkem Český institut pro inovace spatřoval soud prvního stupně důvod hodný právní ochrany nástupnického spolku a třetích osob oproti zájmu žalobce jako jednotlivce. Fúze sloučením s nástupnickým spolkem Český institut pro inovace byla již zapsána do veřejného rejstříku a je tudíž nezvratná, neboť po zápisu fúze do spolkového rejstříku nelze vyslovit neplatnost rozhodnutí o schválení fúze. Liberální institut

uvedenou fúzí sloučením přenesl veškerá svá práva a povinnosti do nástupnického spolku a zanikl. V této skutečnosti shledával soud prvního stupně zájem hodný právní ochrany na tom neplatnost napadených rozhodnutí členské schůze nevyslovit, když zájem na stabilitě vnitřních poměrů nástupnického spolku, ale i zaniklého Liberálního institutu převážil nad ostatními chráněnými zájmy jednotlivce (žalobce). Neplatná rozhodnutí nemají dle soudu prvního stupně pro žalobce již dnes s ohledem na zánik Liberálního institutu závažné právní následky, navíc za situace, kdy již stanovené funkční období členů orgánů spolku dle § 246 odst. 1 občanského zákoníku uplynulo nejpozději k 1. 1. 2019, a jednalo by se již jen o akademické rozhodnutí. Proti vyslovení neplatnosti hovoří i zájem na stabilitě vnitřních poměrů nejen Českého institutu pro inovace a osob v němž zúčastněných, ale i již předchozí fúzí zaniklého Ludwig von Mises Institutu.

14. Soud prvního stupně vzal také v úvahu, že to byl sám žalobce, kdo se jako zakládající člen a ředitel Liberálního institutu podílel na nejasnostech ohledně členství v Liberálním institutu, když považoval některé osoby, jež se aktivně podílely na chodu spolku, za členy, a i v tomto řízení byl přesvědčen o členství některých osob nad rámec zakládajících členů sdružení. Tudíž i v důsledku jednání žalobce došlo k tomu, že s některými osobami, jež nebyly řádně přijaty za členy spolku, bylo jednáno jako s členy spolku, a proto s ohledem na § 6 odst. 2 občanského zákoníku žalobce nemůže těžit z protiprávního stavu, ke kterému částečně sám s ohledem na neformálnost předchozího fungování spolku přispěl. I zájem těchto osob, které se důvodně domnívaly, že jsou členy Liberálního institutu, považoval soud prvního stupně za hodný právní ochrany. Za podstatné považoval soud prvního stupně i to, že žalobou proti neplatnosti rozhodnutí brojil pouze žalobce, zatímco další odvolané či zvolené osoby se neplatnosti nedomáhaly, rozhodnutí přijaly a dle něho jednaly, vyslovení neplatnosti rozhodnutí by tak narušilo i jejich právní jistoty o jejich odvolání z funkce a zvolení do funkce.
15. Z uvedených důvodů dospěl soud prvního stupně k závěru, že přestože zjistil neplatnost rozhodnutí členské schůze původně žalovaného Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013, jimiž byly přijaty návrhy na odvolání a volbu osob do funkce člena správní rady a člena dozorčí rady (vyjma rozhodnutí o odvolání D. L. ze správní rady a odvolání K. K. z dozorčí rady), je v tomto případě na místě aplikovat § 260 občanského zákoníku a požadovanou neplatnost nevyslovit. Ze stejných důvodů nevyslovil ani neplatnost rozhodnutí správní rady Liberálního institutu, jímž byl žalobce odvolán z pozice ředitele a ředitelem nově jmenován Ing. Mgr. P. K., Ph.D., LL.M., jakož i rozhodnutí společného zasedání správní rady, dozorčí rady a akademické rady ze dne 28. 11. 2013, jímž byl zvolen předsedou správní rady Ing. D. L., Ph.D., ačkoli tato rozhodnutí byla přijata orgány spolku ve složení, které bylo založeno neplatnými rozhodnutími členské schůze.
16. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal včasné odvolání žalobce, které směřoval proti výrokům II., III. a IV. Zopakoval, že na členské schůzi 15. 11. 2013 došlo k připravenému nezákonnému odvolání členů orgánů Liberálního institutu (reprezentujících většinu zakladatelů a oprávněných členů žalovaného) a ustanovení zcela nových orgánů z osob blízkých Ing. S.. Odmítl, že by byly dány důvody nezákonnost rozhodnutí členské schůze, která byla v řízení prokázána, nevyslovit. Upozornil, že nevyslovení neplatnosti s odkazem na § 260 občanského zákoníku by mělo být i dle judikatury spíše výjimkou, ke které by měl soud přistupovat s mimořádnou opatrností. Nesouhlasil s tím, že neplatné rozhodnutí členské schůze ze dne 15. 11. 2013 nemělo závažné právní následky. Dle žalobce byly následky fatální, když se do orgánů Liberálního institutu dostaly osoby, které jej odňaly jeho zakladatelům a oprávněným členům, poté zničily pověst Liberálního institutu, nakonec mu odňaly jeho známý název (Liberální institut) a fúzovaly jej účelově s dle žalobce bezvýznamnou právnickou osobou. Žalobce vyslovil přesvědčení, že v zájmu zachování zákonnosti, aby byla neplatnost rozhodnutí členské schůze ze dne 15. 11. 2013 vyslovena, a nelze umenšit práva žalobce a dalších nezákonně odvolaných členů a upřednostnit

zájmy osob, které se o protiprávnost členské schůze zasloužily. Žalobce uvedl, že osoby, jako Ing. S., Ing. K., Ing. L., Ing. H., Ing. R., Ing. P. nelze považovat za osoby, které by nabyly jakákoli práva v dobré víře, neboť se vědomě podílely na nezákonném konání valné hromady dne 15. 11. 2013, po svém nelegálním ustanovení do funkcí v orgánech Liberálního institutu se zasloužily o znemožnění oprávněným členům v další účasti na chodu Liberálního institutu, aby posléze odňaly Liberálnímu institutu jeho zavedený název a poté, co byl dne 9. 7. 2020 vyhlášen Městským soudem v Praze (dnes již zrušený) rozsudek, kterým potvrdil rozsudek soudu prvního stupně, že napadená rozhodnutí členské schůze jsou neplatná, zorganizovaly účelovou fúzi Liberálního institutu do neznámé a bezvýznamné právnické osoby. K fúzi došlo dle žalobce na základě smlouvy uzavřené až po 9. 7. 2020 a její provedení bylo odpovědí skupiny osob organizujících napadenou valnou hromadu z 15. 11. 2013 na to, že soud vydal pro ně nepříznivý rozsudek. Navíc několik dní před účelovou fúzí byl účelově změněn dosavadní známý název sdružení „Liberální institut“ na pouhé „LI“. Zavedený název „Liberální institut“ si pak přivlastnil Ing. M. P., který tímto názvem přejmenoval jím vedený ústav (do té doby pod názvem Institut F. A. Hayeka, z.ú.). Dle žalobce tak neexistují žádná práva třetích osob nabytá v dobré víře, neboť šlo o vědomý organizovaný komplot jedné a téže skupiny osob. Soud prvního stupně k tomu provedl tyto žalobcem navržené důkazy, avšak nevyvodil z nich správné právní závěry. Závěr soudu prvního stupně, že porušení práva ze dne 15. 11. 2013 nemá již dnes závažné právní následky, neboť osobám, které byly členy orgánů ke dni 15. 11. 2013, by již uběhlo jejich funkční období, dle názoru žalobce nemůže obstát. Zjevná nezákonnost nemůže být dle žalobce zhojena tím, že soud po více než 10 let soud nesjednal nápravu, na čemž žalobce navíc nenese vinu. Žalobce také poukázal na to, že snaha o nápravu poměrů Liberálního institutu není omezena pouze na toto řízení, ale bylo podáno sedm dalších žalob (žalobcem i jinými osobami) na vyslovení neplatnosti pozdějších aktů Liberálního institutu, které všechny souvisejí s nezákonnými poměry, které nastolila členská schůze konaná dne 15. 11. 2013. Stejně jako žalobce neshledával důvody k liberalizaci nezákonného jednání dle § 260 občanského zákoníku u členské schůze ze dne 15. 11. 2013, neshledával je ani u kroků, které na nezákonnou schůzi navazovaly (odvolání žalovaného z pozice ředitele, instalace Ing. Mgr. K. do této funkce a instalace Ing. L. do funkce předsedy správní rady). Osoby, které o uvedených věcech rozhodovaly, byly ve svých funkcích neplatně, nemohly tudíž platně rozhodovat a jejich rozhodnutí musí být taktéž shledána neplatnými. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek v odvoláním napadeném rozsahu zrušil a vrátil jej soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně, aby odvolací soud rozsudek v napadeném rozsahu změnil a žalobě žalobce vyhověl.

17. Žalovaný se ve svém vyjádření k odvolání ztotožnil se závěrem soudu prvního, že jsou dány důvody dle § 260 občanského zákoníku pro to požadovanou neplatnost nevysslovit. Dále vyslovil přesvědčení, že vyslovení neplatnosti by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces dle čl. 36 a 37 Listiny základních práv a svobod, protože by odňalo osobám, které se důvodně považovaly za členy (a žalovaný je stále za členy považuje) právo hájit svá spolková práva. Rovněž uváděl, že i pokud by zde nebyly důvody pro nevysslovení neplatnosti ve smyslu § 260 občanského zákoníku, pak by soud stejně neměl žalobě žalovaného vyhovět s ohledem na dobré mravy, neboť z jednání žalobce je dle žalovaného zřejmé, že úmyslem žalobce nebyla podpora existence a činnosti spolku, nýbrž jeho destrukce. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu potvrdil.
18. Odvolací soud na základě podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř., a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
19. Soud prvního stupně v tomto případě zjistil, že napadená rozhodnutí o odvolání a volbě členů správní rady a členů dozorčí rady (vyjma rozhodnutí o odvolání D. L. ze správní rady a odvolání K. K. z dozorčí rady, které ale nebylo předmětem odvolacího přezkumu) i na ně navazující

rozhodnutí od odvolání žalobce z funkce ředitele, o jmenování nového ředitele a o volbě předsedy správní rady, nebyla přijata většinou hlasů osob, které byly řádnými členy původně žalovaného Liberálního institutu. Okruh osob, které byly řádnými členy Liberálního institutu již byl vyřešen v předchozích výše popsaných rozhodnutích v souladu se závazným právním názorem Nejvyššího soudu.

20. Ačkoli dospěl soud prvního stupně k názoru, že při členské schůzi Liberálního institutu dne 15. 11. 2013 došlo k porušení pravidel usnášeníschopnosti, posuzoval, zda nebyla splněna kritéria daná v § 260 občanského zákoníku, za nichž soud neplatnost rozhodnutí nevysloví. Dle tohoto ustanovení soud, ač došlo k porušení zákona či stanov, neplatnost rozhodnutí orgánu spolku nevysloví, pokud toto porušení nemá pro člena spolku (eventuálně pro jinou osobu vykazující zájem hodný právní ochrany, viz návěští § 258 občanského zákoníku) závažné právní následky; je-li to v zájmu spolku hodném právní ochrany; nebo bylo-li by rozhodnutím soudu podstatně zasaženo do práva třetí osoby nabytého v dobré víře. Přitom jde o výčet alternativní, tudíž postačí, bude-li splněno jen jedno kritérium (jak uvádí komentářová literatura, viz D., Ludvík § 260 Vyslovení neplatnosti rozhodnutí, In: Lavický, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část § 1–654, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1235). Citované ustanovení § 260 občanského zákoníku řeší potenciální konflikt mezi individuálním právem (chráněným zájmem) člena a kolektivními právy (zájmy) spolku. Omezením žalobního práva člena spolku se zohledňují určité aspekty sporu, zejména stabilita vnitřních poměrů spolku, nebo ochrana práv třetích osob nabytých v dobré víře (viz D., Ludvík § 260 Vyslovení neplatnosti rozhodnutí, In: Lavický, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část § 1–654, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1234).
21. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně považuje za zásadní okolnost, že došlo k zániku původně žalovaného spolku Liberální institut. Jak zjistil soud prvního stupně, ke dni 3. 8. 2020 Liberální institut zanikl fúzí sloučením s Českým institutem pro inovace, fúze byla zveřejněna dne 27. 8. 2020 ve veřejném rejstříku.
22. Jak stanovuje § 285 občanského zákoníku po zápisu fúze do veřejného rejstříku nelze smlouvu o fúzi změnit nebo zrušit. Tato úprava navazuje na § 175 občanského zákoníku, který zakládá obecně nezměnitelnost a nezrušitelnost přeměny právnické osoby, která již proběhla. Dle § 175 odst. 2 občanského zákoníku stane-li se přeměna právnické osoby účinnou, nelze rozhodnout, že nenastala, ani vyslovit neplatnost právního jednání, které k přeměně vedlo, a nelze zrušit zápis přeměny do veřejného rejstříku. Znamená to, že o vyslovení neplatnosti rozhodnutí o schválení přeměny, nebo o určení neplatnosti projektu přeměny, může soud rozhodnout pouze do zápisu přeměny do veřejného rejstříku. Po účinnosti přeměny (v tomto případě zápisu fúze do veřejného rejstříku) již neplatnost daného právního jednání nelze soudním rozhodnutím vyslovit. Přestože, bylo-li právní jednání učiněno vadně, zůstává toto právní jednání vadné i nadále, uplatní se po zápisu fúze do veřejného rejstříku bezvýjimečně princip nezvratitelnosti zápisu.
23. Žalobcem požadované vyslovení neplatnosti rozhodnutí členské schůze Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013 a na ně navazující odvolání žalobce z pozice ředitele, jmenování Ing. Mgr. P. K., Ph.D., LL.M., ředitelem a zvolení Ing. D. L., Ph.D., předsedou správní rady, by tedy již nemohlo nijak ovlivnit fakt, že Liberální institut zanikl. To samé platí i o fúzi Liberálního institutu se zaniklým spolkem Ludwig von Mises Institut, když i tato fúze byla zapsána do veřejného rejstříku.
24. Podstatné je také to, že žalobci by s ohledem na zánik Liberálního institutu nemohlo být obnoveno jeho členství ve správní radě, ani funkce ředitele, což platí i o dalších osobách, které žalobce do svého žalobního návrhu zahrnul. Soud prvního stupně k tomu pak také správně vyložil, že dle § 246 odst. 1 občanského zákoníku uplynutím 5 let od účinnosti občanského zákoníku, tj. k 1. 1.

2019, by zanikly funkce v orgánech Liberálního institutu jak osobám, které byly neplatně odvolány, tak i osobám, které do nich na napadené členské schůzi nebyly řádně zvoleny.

25. Požadované vyslovení neplatnosti by tedy nemělo reálný dopad ani do práv žalobce, neboť by mu, i pokud by neplatnost byla vyslovena, byla žádná práva ve vztahu k Liberálnímu institutu nevznikla, a s ohledem na zánik Liberálního institutu ani vzniknout nemohla.
26. Naopak vyslovení požadované neplatnosti by i přes nezvratnost zániku Liberálního institutu mohlo destabilizovat vnitřní poměry současného žalovaného Českého institutu pro inovace jako právního nástupce zaniklého Liberálního institutu, i spolku Ludwig von Mises Institut, který dříve zanikl fúzí s Liberálním institutem.
27. Soud prvního stupně tak dospěl ke správnému závěru, že v tomto případě zájem na tom nedestabilizovat právní poměry současného žalovaného Českého institutu pro inovace i jeho jako právního nástupce Liberálního institutu v dobré víře nabytá práva převáží nad zájmy žalobce, kterému by se vyhověním jeho žalobě dostalo pouze deklaratorního vyslovení neplatnosti, bez reálného dopadu do jeho práv a povinností, když postavení v zaniklém Liberálním institutu, by již znovu nabyt nemohl ani on, ani další označené osoby. Zadostiučiněním pro žalobce je tak to, že soud prvního stupně neplatnost rozhodnutí o odvolání a volbě členů správní rady a členů dozorčí rady (vyjma rozhodnutí o odvolání D. L. a K. K.) i na ně navazující rozhodnutí od odvolání žalobce z funkce ředitele, o jmenování nového ředitele a o volbě předsedy správní rady shledal, byť ji v souladu s § 260 občanského zákoníku nevyslovil.
28. Nelze přisvědčit žalobci v tom, že osoby, které dle jeho názoru stály za rozhodováním členské schůze Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013 nemohly být v dobré víře, neboť od počátku jednaly vědomě nezákonně. V tomto případě totiž ochrana dobré víry dopadá především na nástupnický spolek Český institut pro inovace, přičemž ani z tvrzení žalobce nevyplývá nic, z čeho by bylo možno dovozovat, že při fúzi nejednal Český institut pro inovace v dobré víře.
29. Za nedůvodnou pak odvolací soud považoval námitku žalobce vznesenou v odvolání, že byly podány další žaloby na vyslovení neplatnosti pozdějších aktů Liberálního institutu. Skutečnost, že jsou vedena další řízení, která se týkají jiného rozhodování orgánů Liberálního institutu, není pro posouzení této konkrétní věci rozhodná, zejména za situace, kdy již Liberální institut zanikl. Zánik Liberálního institutu, který již, jak bylo výše uvedeno, nelze po jeho zveřejnění ve veřejném rejstříku revokovat, je také důvodem, proč odvolací soud nepovažoval za podstatné námitky žalobce v tom smyslu, že účelově fúzi zorganizovaly stejné osoby, které stály za rozhodováním členské schůze Liberálního institutu konané dne 15. 11. 2013.
30. Odvolací soud se tak zcela ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že v tomto případě byly dány důvody, pro něž bylo nutno zjištěnou neplatnost rozhodnutí Liberálního institutu v souladu s § 260 občanského zákoníku nevyšlovit.
31. Odvolací soud proto z výše uvedených důvodů podle § 219 o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích II., III. a IV. potvrdil. Správnými a výsledku řízení odpovídajícími shledal odvolací soud i výroky o náhradě nákladů řízení V. a VI., které sice žalobce ve svém odvolání nenapadal, ale jako výroky akcesorické podléhají odvolacímu přezkumu vždy, je-li napadeno rozhodnutí ve věci samé.
32. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný byl v odvolacím řízení plně úspěšný a byl zastoupen advokátem, odvolací soud mu proto přiznal odměnu za dva úkony právní služby (sepis vyjádření k odvolání a účast u jednání)

po 2 500 Kč dle § 9 odst. 3 a § 7 bod 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., paušální náhradu za dva úkony po 300 Kč dle § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a 21 % DPH ve výši 1 302 Kč, celkem tedy 7 502 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Praha 14. března 2024

JUDr. Irena Nosková v. r.
předsedkyně senátu